

מ"ת (קריות) 48311-09-16 - חיים נניקשוילי נ' מדינת ישראל

מ"ת (קריות) 48311-09-16 - חיים נניקשוילי נ' מדינת ישראל שלום קריות

מ"ת (קריות) 48311-09-16

חיים נניקשוילי

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בקריות

[07.11.2017]

כבוד השופטת סימי פלג קימלוב

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר שהגיש המבקש לשינוי תנאים כל שיבוטל המעצר בפיקוח אלקטרוני ותותר יציאתו לעבודה של המבקש וכן יורחבו חלונות ההתאווורות.

מהבקשה עולה שמקום העבודה בו עבד המבקש לאחר שהותר לו חלון רחב לצורך כך, נסגר והמבקש נותר ללא תעסוקה.

לאור האמור, מבוקש כי בית המשפט יורה על שינוי תנאי המעצר כך שישולב המבקש בעבודה בעסק ששמו "ביובית הקריה" מידי יום בין השעות 08:00 ועד השעה 16:00 ובימי ו' בין השעות 08:00-14:00. כמו כן, ביקש המבקש כי בית המשפט יורה על הסרת האיזוק ופתיחת חלונות התאווורות בשעות הערב כך שיותר למבקש להתאווור בין השעות 17:00-20:00.

המשיבה מתנגדת לבקשה ונוכח האמור נקבע דיון במעמד הצדדים.

לדיון שהתקיים בפני הופיע בעל העסק, מר זוהר שמואל, המוצע כמפקח מעסיק.

מעדותו של מר זוהר שמואל עלה כי בית העסק ממוקם בקריית אתא וכי ממקום זה יוצאים לעבודה בבתי עסק ולקוחות אחרים וכי יש סדר יום קבוע. עוד צוין כי העסק נותן שירות למפעלים ומוסדות. המפקח המוצע סיפר בעדותו כי המבקש מיועד לשמש כעוזר נהג בכל יום מהשעה 07:00 בבוקר ועד לשעה 16:00. מעדותו עלה כי המבקש אמור לעבוד בצמוד לנהג המשאית אשר לא התייצב לדיון ואף נמסר לאחר הפסקה כי אינו מעוניין להגיע לבית המשפט. העד סיפר כי מדובר בעבודה שאינה רגילה וכי מדובר בעבודה הכוללת הורדת צינורות, ביצוע שאיבה ועוד. המעסיק סיפר בעדותו כי הוא מסתובב בשטח אך הודה כי לא יהיה צמוד למבקש ולא יהיה איתו אף בקשר עין אך לטענתו ניתן לפקח וזאת נוכח העובדה שהמבקש אינו יכול לעזוב את מקום העבודה על דעת עצמו. בנוסף, עלה מעדותו של העד כי נחקר בעברו במשטרה. בא כוח המבקש ביקש להסיר את הפיקוח האלקטרוני ולשחרר את המבקש בתנאים אשר יאפשרו למבקש חלון התאוררות מורחב עד השעה 22:00. לחלופין ביקש בא כוח המבקש כי חלון ההתאוררות יורחב וכי ערבויות והפקדות כספיות מתאימות יש בהן כדי לאיין את המסוכנות והדגיש כי מצבו הכלכלי של המבקש בכי רע והוצאותיו הרבות שמסתכמות ב- 6,000 ₪ לחודש. כמו כן, טען הסנגור כי התיק העיקרי צפוי להימשך זמן רב נוכח העובדה שהתיק קבוע לשמיעת ראיות. בא כוח המבקש הפנה לעובדה שהמבקש מצוי 11 חודשים בתנאים קשים ושווה בבית חם, עובר הליך טיפולי וכי לא נרשמה כל הפרה מצד המבקש. בא כוח המשיבה טען כי מדובר בפיקוח עקיף וכי העבירה המיוחסת הינה עבירה חמורה וכן צוין כי הימשכות ההליכים בתיק העיקרי נובעת בין היתר מאשמת הנאשמים. לאחר ששקלתי טענות הצדדים ושקלתי מחד את המסוכנות שנקבעה בהחלטות קודמות נוכח מהות ונסיבות העבירה ואת העובדה שהמבקש מצוי תקופה ממושכת בפיקוח אלקטרוני הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל בחלקה.

ראשית אפנה להחלטתו של כב' השופט עלי מיום 13.12.16 ולנימוקים להחלטה למעצר בפיקוח אלקטרוני. על פי החלטתו של כב' השופט עלי, תוך שאיננו מתעלם מהאמור בתסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש, מתחזק הרושם כי השמת המבקש בחלופה מוסדית בעלת סדר יום ופיקוח מקצועי בנוסף לאיזוק אלקטרוני, כל אלו הם ערובה סבירה לצמצום המסוכנות הנשקפת מן המבקש. בהחלטה זו סבר בית המשפט כי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה.

יצוין, כי עד כה ניתנו החלטות רבות, הן בחגים והן ביציאתו של המבקש לעבודה בחלונות ההתאוררות ואולם לא נרשמה כל הפרה מצדו של המבקש. זאת ועוד, לכך יש להוסיף את העובדה שבעניינו של מזרחי, בוטל המעצר בפיקוח אלקטרוני והוא שוחרר בהחלטה שיפוטית על ידי מותב זה וניתנה לו האפשרות לעבוד במהלך היום עד שעות הערב ואולם בפיקוח צמוד.

המבקש מצוי תקופה ממושכת בהליך טיפולי בבית חם וזאת לאחר שבית המשפט הורה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני ופיקוח אנושי כבר בחודש דצמבר 2016. בהחלטה זו הופקדה ערובה כספית וכן נחתמו ערבויות כספיות.

ביום 10.7.17 הוגשה בקשה בפני מותב זה להתיר למבקש חלונות התאוררות שבהם יוכל המבקש לצאת לעבודה ולאחר שנשמע מעסיק מטעם מקום העבודה ולאחר שסברתי כי בשלה העת לאפשר למבקש להתפרנס אך גם יחד עם זאת לקבוע תנאים שבהם ניתן יהיה לפקח על המבקש ולאין המסוכנות הנשקפת, התרתי למבקש חלונות התאוררות בין השעות 08:30-15:30 וזאת על מנת לעבוד בבית העסק המוצע.

כעת מוגשת בקשה להורות על ביטול המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ולהורות על שינוי התנאים כך שהמבקש יוכל לעבוד בבית העסק שהוצע. זאת ועוד, נטען כי בעניינו של אחר המעורב הפרשה זו ניתנה החלטה אשר קובעת כי המעצר בפיקוח אלקטרוני יבוטל והתאפשרה יציאתו לעבודה במהלך היום וביתרת היום ישהה במעצר בית מלא.

אכן, המבקש מצוי תקופה ממושכת במעצר בפיקוח אלקטרוני ואני ערה לקשיים הכלכליים שהמבקש מצוי כפי שעלו בטיעונים שנטענו בפני והיוו בסיס להחלטתי בה התרתי למבקש באופן חריג לעבוד בחלונות התאווירות במעצר בפיקוח אלקטרוני.

יפים לעניין קשיים שבמעצר בפיקוח אלקטרוני הדברים שנכתבו ב"פ 4206/16 מדינת ישראל נ' מוחמד טחימר: " יחד עם זאת, הימצאותו של נאשם בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני אכן איננה שקולה לשלילת החירות, המלווה את המעצר מאחורי סורג ובריא, שכן חלופה זו אמנם מאפשרת צמצום של נזקי המעצר (ראו: דברי ההסבר להצעת חוק הפיקוח, בעמ' 296). הנה כי כן, ומבלי לפגוע באמור לעיל - ברי כי מעצר בפיקוח אלקטרוני, המצוי ב"מדרג הביניים" בין מעצר עד תום ההליכים לבין שחרור לחלופת מעצר איננו מאיין כליל את נזקי המעצר. כך, למשל, הניסיון מלמד כי ככל שחולף זמן רב יותר מתחילת תכנית הפיקוח, הקושי של המפוקח לעמוד בתנאי תכנית הפיקוח מתחזק, וכך גם הסיכון לביצוע הפרות של תנאי התכנית על ידו גובר (ראו: עמ' 301 להצעת החוק). אף הניסיון האמפירי משיטות משפט אחרות מלמד כי פיקוח אלקטרוני נתפס כחמור מפיקוח אנושי, אך פחות בחומרתו ממעצר מאחורי סורג ובריא, והוא מלווה בקשיים (המכונים בספרות הקרימינולוגית: "pains of electronic monitoring"). אלה כוללים: סטיגמה שלילית ובושה; חוסר נוחות; הגבלת יכולת התנועה ויצירת קשרים חברתית; אובדן אוטונומיה; הכבדה כלכלית; והשלכות שליליות על משפחתו וסביבתו הקרובה של המפוקח (ראו, למשל: Delphine Vanhaelemesch et al., Punishment at Home: Offenders' Experiences with Electronic Monitoring, 11(3) Euro. J. Crim. 273 (2014); Brian K. Payne, Learning from Denmark's Experience with Electronic Monitoring, 13 Crim. & Pub. Pol'y 381, 385 (2014)).

יחד עם זאת חלופה הזמן אינו עומד בפני עצמו ויש ליחס משקל למכלול של שיקולים נוספים ובהם המסוכנות העולה מכתב האישום והשלב בו נמצא ההליך המשפטי. אמנם, הנחת היסוד היא שבמקרים בהם נקבע מעצר בפיקוח אלקטרוני, המסוכנות מן הנאשם איננה נמוכה וחלופת מעצר אינה נותנת מענה למסוכנות זו. יחד עם זאת, המבקש מצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני כבר במשך 11 חודשים ולא נרשמה כל הפרה מצדו. לכך יש להוסיף את הטיפול אותו עובר המבקש במוסד בו הוא שוהה. לבית המשפט הוגשו מסמכים אודות ההליך הטיפולי שעובר המבקש בבית חם (נ/1). מהמסמכים שהוגשו לבית המשפט עולה כי המבקש עבר טיפול גמילה באשפוזית במשך 21 יום. לבקשתו של המבקש הוכנה עבורו תכנית המשך הכוללת שלב א' במשך 3 חודשים אינטנסיבי באופן אמבולטורי ובשלב ב' כולל 6 חודשים נוספים בטיפול אמבולטורי. כמו כן, מהמסמך החתום על ידי מר יעקב אילוז, מנכ"ל מרכז הגמילה והשיקום ושהוגש לבית המשפט עולה כי הוכנה תכנית מפורטת למדי עבור המבקש. זאת ועוד, לתיק בית משפט הוגש מסמך החתום על ידי הגב' אור - לי עקיבא, מנהלת טיפולית וממסמך זה עולה כי המבקש משתתף בשיחות פרטניות ומכבד את כללי הבית ונשמע להוראות הצוות וכי המבקש יוצא פעמיים בחלונות התאווירות ומקפיד על מילוי התנאים. זאת ועוד, צוין כי בעל העסק הקודם סגר את המסעדה וכי המבקש מעוניין לעבוד אצל המעסיק החדש המוצע לבית המשפט. הליך טיפולי זה, חלופה הזמן והעובדה שלא נרשמה הפרה מצד המבקש, יש בהם כדי להביא למסקנה כי בשלה העת לשחרר את המבקש בתנאים ולהורות על סיום הפיקוח האלקטרוני.

אציין כי המפקחים שאושרו על ידי בית המשפט ימשיכו לפקח על המבקש באופן שהוא לא יימצא ללא פיקוח של אחד המפקחים לפחות וככל שתוגש בקשה להוספת מפקחים היא תישקל בהתאם.

בנוסף, יצוין כי ביום 12.2.17 התיר בית המשפט למבקש לצאת לחלונות התאוררות והוספה מפקחת נוספת אחות המבקש למלאכת הפיקוח לצורך יציאת המבקש לחלונות ההתאוררות בלבד. בית המשפט קבע כי חלונות ההתאוררות יהיו בין השעות 12:00-13:30 בבוקר ובין השעות 17:30-19:30 בערב. כמו כן, נאסרה יציאת המבקש מתחומי קריית אתא.

יצוין, כי הסנגור טען להימשכות ההליכים בתיק העיקרי וכי לא מדובר באשמת הנאשמים. נטען על ידי הצדדים כי התיק העיקרי נקבע להמשך שמיעת ראיות וכי נקבעו מועדי דיון. המועדים לשמיעת ראיות נקבעו ל-23.11.17, 4.12.17, 18.12.17, 2.1.18. דא עקא שכבר כעת ידוע כי עד שתסתיים שמיעת הראיות, המבקש ישהה במעצר בפיקוח אלקטרוני למעלה מ-13 חודשים.

באשר לבקשת המבקש להתיר לו לצאת לעבודה, הרי שלתכנית המוצעת אינני יכולה להיעתר. מדובר בחלופה מוצעת שאין בה פיקוח אנושי צמוד כלל אלא רק "פיקוח על" על ידי המפקח המוצע אשר התרשמתי מרצונו לסייע למבקש, אך יכולתו לפקח כאשר המבקש לא ישהה במחיצתו מרבית היום אלא רק באופן מזדמן ושאינו רצוף מוגבלת ביותר ולכן לא איעתר. ככל שיוצע מפקח שישהה במחיצתו של המבקש כל העת בזמן העבודה ישקול בית המשפט להתיר למבקש לצאת לעבודה בהתאם. יחד עם זאת, אינני רוצה לחסום את דרכו של המבקש למצוא לעצמו עבודה אחרת לצורך פרנסתו ועל כן, אקבע חלונות התאוררות שיהיה ביכולתו לעשות כן, בפיקוח אחד המפקחים שאושרו וכאמור, ככל שתוגש בקשה להוספת מפקחים על מנת לסייע במלאכת הפיקוח בית המשפט ישקול בקשה זו. סיכומי של דבר, אני נעתרת לבקשה בחלקה.

אשר על כן ולאור כל האמור, אני מורה על סיום המעצר בפיקוח אלקטרוני ועל שחרורו של המבקש בתנאים הבאים:
1. המבקש ישהה בתנאי מעצר בית במוסד "בית חם" שברחוב שטנד 1 בקרית אתא, בו הוא שוהה כעת בפיקוח המפקחים אשר אושרו על ידי בית המשפט באופן שלא יימצא ללא פיקוח של אחד המפקחים לפחות וזאת עד לתום ההליכים.

2. יותר למבקש לצאת מהמוסד "בית חם" לחלונות התאוררות בימים א-ו, בין השעות 10:00-14:00 וזאת בפיקוח וליווי המפקחת שכבר אושרה על ידי בית המשפט בלבד לצורך חיפוש עבודה וצרכים אחרים של המבקש.
3. יותר למבקש לצאת לחלונות התאוררות בשבת בבוקר בין השעות 12:00-13:30 ובערב בין השעות 17:30-19:30.

4. הערבויות והביטחונות בתיק זה נותרים בעינם להבטחת קיום תנאי השחרור.
החלטה זו תיכנס לתוקפה ביום 9.11.17. יחידת הפיקוח תדאג להסרת הפיקוח האלקטרוני.
המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים, לבית חם וכן ליחידת הפיקוח האלקטרוני.
ניתנה היום, י"ח חשוון תשע"ח, 07 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.